

še deset minut — gozda še vedno ni bilo videti. Vladimir se jo vozil po polji, ki je bilo presekano z globokimi rupami. Metež ni prenehal, nebo se ni ž jasnilo. Konj je postajal, in ž njega je tekel pot curkoma, ne glede na to, da je bil do trebuha v snegu.

Naposled jo sprevidel, da ne vozi na pravo stran. Vladimir se ustavi začne misliti, se spominjati, preudarjati in se prepriča, da bi bil moral kreniti na desno. Popelje se na desno. Konj je komaj stopal. Več ko jedno uro bil je že na cesti. Žadrino je moralo biti blizu. Toda on se pelje, pelje, a polja ni bilo ne konca ne kraja. Povsod rupe in propadi, sani so se vedno prekucovale, in vedno jih je moral vzdigovati. Čas je tekel. Vladimir se je začel silno vznemirjati.

Konečno je stalo na strani nekaj črnega. Vladimir se obrne tja. Približujoč se spozna gozd. Hvala Bogu, si misli, sedaj je blizu. Pelje se okoli gozda, nadejajoč se, da pride takoj na znano cesto ali okoli gozda. Žadrino je bilo takoj za njim. Kmalu najde cesto ter se pelje pod temnim drovjem, ki je po zimi golo. Veter tukaj ni mogel bučati, cesta je bila gladka, konj se ojunači, in Vladimir se pomiri. Toda vozi se in vozi, a Žadrino ni bilo videti, gozda ni bilo konca. Žalosten uvidel je Vladimir, da je zavozil v neznan gozd. Obupnost se ga polasti. Udari po konji, revno živinče je dirjalo, a kmalo je začelo postajati in čez $\frac{1}{4}$ ure je šlo počasi, ne zmeneč se za vse preganjanje nesrečnega Vladimirja.

Polagoma se je rdečilo drevje, in Vladimir je prišel iz gozda. Žadrina ni bilo videti. Moralo je biti okoli polnoči. Solze se mu ulijejo po licu, pelje se kar na srečo naprej. Nevihta utihne, temni oblaki se razgube, pred njim je ležala ravnina, pokrita z belo, volnato odejo. Noč je bila dovolj jasna. Ne daleč zagleda vasico, ki je obsegala četiri ali pet poslopij. Vladimir se pelje k njej. Pri prvi hišici skoči raz sani, stopi pod okno in začne trkati. Čez nekaj časa se odpre leseno okno in skozi njo pomoji starček svojo sivo brado: „Kaj bi rad?“

„Je li daleč v Žadrino?“ — „Žadrino če je daleč?“

„Da, da! je li daleč?“ — „Ni daleč: bo kakih deset vrst.“

Pri tej besedi se prime Vladimir in obstane nepremakljiv, kakor človek ki je obsojen na smrt.

„Od kod si pa?“ vpraša ga starček. Vladimir ni mogel odgovoriti: „Mi li moreš, starček“, reče on, „posoditi konja do Žadrina?“ — „Kakšnega konja hočeš od revežev?“ začudi se kmet. — „Ali ne morem dobiti vsaj kakega spremljevalca? Plačam mu, kolikor bo zahteval.“

„Počakaj!“ reče starec in zapusti okno, „pošljem ti sina, on te bo spremil.“ Vladimir ga pričakuje. Ni pretekla minuta, že začne zopet trkati. Okno se odpre, brada se zopet pokaže. „Kaj bi rad?“ — „Kaj je s tvojim sinom?“ — „Tako pride, obuva se. Ali te zebe? Pojdi se gret!“ — „Zahvalim! Pošli kmalu sina!“

Vrata zaškripljejo; deček stopi ven s svetilnico, in gre spredaj, zdaj zapovedujoč, zdaj iskajoč cesto, ki je bila zametena z visokimi kupi snega. „Obkorej je?“

vpraša ga Vladimir. — „Kmalu se bo danilo“, odgovori mladi kmetič. Vladimir ni rekel besede več.

Peli so petelini in bilo je že svetlo, ko sta dospela v Žadrino. Cerkev je bila zaprta. Vladimir plača spremljevalcu in se pelje na dvor k svečniku. Ne dvoru ni bilo njegove trojke! Kaka novica ga je čakala? —

Pa vrnimo se k nenaradovskim posestnikom in poglejme, kaj se pri njih godi.

Bilo ni nič posebnega.

Stara sta se zbudila in šla v jedilnico, Gavrila Gavrilovič s ponočno čepico na glavi in v pomorskem jopiču, Praskovja patrona v vatirani ponočni suknji. Prinesejo samovar, in Gavrila Gavrilovič pošlje streznico prašat Marije Gavrillovne, kako je njeno zdravje in kako je počivala. Streznica se vrne, naznanjajoč, da je gospodična počivala slabo, da jej je sedaj boljše in da pride takoj v jedilnico.

Precej se odpro vrata in Marija Gavrillovna vstopi pozdravljajoč očka in mamko.

„Kaj je s tvojo glavo, Maša?“ vpraša Gavrila Gavrilovič.

Boljše je, očka“, odgovori Maša. —

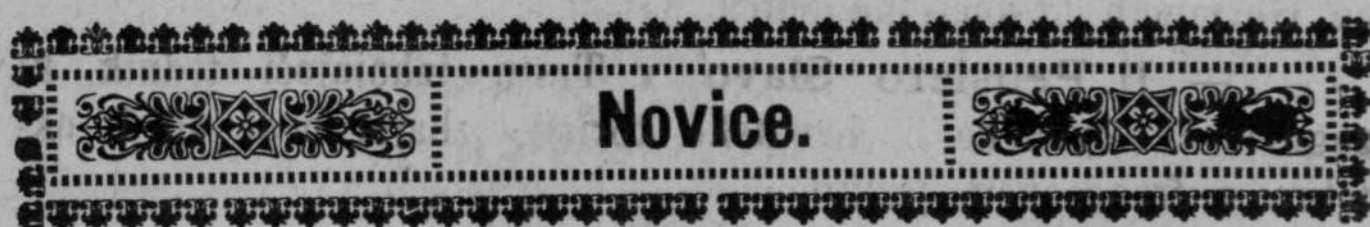
„Ti si najbrž od ogljenega sopara zbolela, Maša“, reče Praskovja Petrona.

„Mogoče, mamka“, odgovori Maša.

Dan je minul srečno, toda proti večeru je zbolela Maša.

Poslali so v mesto po zdravnika. On se pripelje zvečer in najde bolnico fantazujočo. Vnela se je huda mrzlica in revna bolnica bila je dva tedna na kraju groba. Nikdo v hiši ni vedel o nameravanem begu. Pisma prejšnji dan napisana je sežgala; njena postreznica ni nikomur o tem zinila, boječ so gospodove jeze. Svečenik kornet v odpustu, bradati zemljemerec in mladi ulan so molčali, in to ne zastoj. Kočijaž Tereška ni nikdar niti najmanjše besedice črnil, tudi v pijanosti ne. Tako je ostala stvar tajna.

Pa Marija Gavrillovna je sama povedala svojo tajnost, ker je neprestano blede. Vendar njene besede niso bile v nikaki zvezi, tako da je mogla mati, ki se ni ganila od njene postelje, le to zvedeti, da je bila hči grozno zaljubljena v Vladimirja Nikolajeviča in da je bila ljubezen gotovo vzrok njene bolezni. Posvetovala se je s svojim možem, z nekaterimi sosedi, nazadnje so vsi jednoglasno izrekli, da je Marija Gavrillovna nedvomno tako mislila, da revščina ni pregreha, da se ne živi srečno z bogastvom, ampak z ljubljenem človekom i. t. d.

Novice.

— Osebne vesti. Avskultant dr. Karol Snider je imenovan sodnim pristavom v Tolminu — Sodni kancelist v Sežani, Andrej Jamšek, je premeščen v Ajdovščino. — Sodni pisar Fran Čargo je imenovan sodnim kancelistom v

Kanalu. — Notarski kandidat v Kostanjevici Pavel Hudovernik je imenovan avskultantom.

— **Deželni odbor Kranjski** bo oddajal meseca oktobra bike-plemenjake belansko-pingavške pasme pod običajnimi pogoji. Prošnje je vložiti do 6. oktobra. Vsaki prošnji je priložiti 10 gld. kateri znesek se pa dotičnemu vrne, če se mu bik ne podeli.

— **Zahvala državnih uradnikov.** Povodom sankcioniranja zakona o uravnavi uradniških plač so se načelniki vseh ljubljanskih uradov pod vodstvom dvornega svetnika Schermerla v imenu vseh uradnikov poklonili deželnemu predsedniku in ga naprosili, naj naznani na Najvišje mesto najprejše zahvalo in neomahljivo udanost vseh kranjskih uradnikov.

— **Ljubljanska efektna loterija.** Javno žrebanje srečk loterije, katero je Njegovo Veličanstvo presviti cesar deželnemu stolnemu mestu Ljubljani Najmilostneje dovoliti blagovolil, vršilo se bode nepreklicno dne 4. oktobra letos ob šestih zvečer ob intervenciji občinskega sveta v mestni dvorani. Ker se bode to žrebanje že v nekaj dneh vršilo, utegne nakupovanje srečk sedaj tem živahneje postati, ker je ta loterija, ki ima 2700 glavnih in pristranskih dobitkov v vrednosti 100.000 kron, nenavadno bogato opravljena in se glavni dobiček na željo onega, ki ga bode zadel, tudi v gotovini izplača. Srečke po kroni dobiti je v vseh ces. kr. tobačnih trafikah, loterijskih kolekturah in menjalnicah.

— **Volilni shod** je bil dne 18. t. m. v Št. Juriju nad Kumom. Poročal je poslanec dr. Žitnik. Volilci so soglasno izrekli za vseučilišče in za nadsodišče v Ljubljani ter izrazili globoko sožalje na nesrečni smrti presvetle cesarice.

— **Volilo.** Nedavno tega v Kranju umrla gospa Schiffner je volila ondotni mestni cerkvi 2000 gld., bolniškemu zakladu 500 gld. in dijaški kuhinji tudi 500 gld.

— **Važna imenovanja.** Svetniški tajnik pri deželnem sodišču ljubljanskem dr. Janko Babnik je poklican na službovanje v pravosodno ministerstvo. Zgodilo se je to zgolj in jedino z ozirom na izredne sposobnosti, katere je pokazal imenovanec o priliki uvedanja novih civilnopravnih zakonov. Za to mesto se je silno poganjal sedanji nadzornik Ekl, kateremu je šla na roko vsa nemškutarija, kar pa vendar ni pomagalo.

— V Pravosodnem ministerstvu se ustanovi mesto personalnega referenta za slovenske dežele. Čujemo, da je vlada to mesto ponudila deželnosodnemu svetniku in podpredsedniku poslanske zbornice dr. Ferjančiču.

— **Odlikovanje.** Orožniškemu poveljniku v Ljubljani, podpolkovniku A. Smoletu je cesar podelil viteški križec Franc-Jozefovega reda.

— **Potrjen zakon.** Cesar je potrdil načrt zakona, ki ga je sklenil deželni zbor kranjski glede preložitve okrajne ceste od Št. Petra v Trnovo in sicer med Knežakom in Globovnikom.

— **Cesarjev oklic** povodom smrti cesarice Elizabete so v Kočevju nabili samo v slovenskem jeziku.

— **Knezoškof dr. Jeglič** je bil te dni v Novem Mestu in je obiskal ondotno jetnišnico ter v njej zaprtega jetnika Režika, kateri je bil pred kratkim zaradi roparskega umora na Gorjancih obsojen na smrt.

— **Il Pensiero Slavo,** v Trstu izhajajoči tednik, ki zagovarja slovenske in hrvatske koristi, izhajal bode od 1. oktobra v francoskem jeziku.

— **Žumberak.** Ogersko-hrvatska drž. komisija, obstoječa iz dvornih svetnikov Badovince in Tarajja ter dež. arharvarja dr. Bojničiča je pred kratkim v žumberškem okraju preiskovala, kje je nekaj stal kranjski grad Žumberak. Od določitve tega mesta je po izreku komisije odvisna rešitev tega

vprišanja. Komisija je našla temeljni zid grada Žumberk, ki popolno soglaša z načrtom, kakor ga je izdelal l. 1639 cesarski inženjer Pieroni in s tem je rešeno to preporno vprašanje na korist Hrvatske.

— **Bogata jablan.** V Dobravi pri Kropi so obrali srednje veliko jablan, ki je donesla polnih 16 mernikov lepih jabol.

— **Laška nesramnost.** V Gorici je nekdo v dneh žalovanja za cesarico razobesil italijanske barve, a jih hitro skril, ko so se ljudje začeli zbirati. Na Placuti so fakini pod črno zastavo peli Miserere, da se norčujejo iz obče žalosti. Kaj vse se more zgoditi v avstrijski Gorici!

— **Elizabetin red.** V spomin na pokojno cesarico je cesar ustanovil nov red za ženstvo. Novi red se imenuje Elizabetin red.

— **Ljubljanski uršulinski samostan** je izvolil za svojo prednico č. g. M. Agnezo Gula.

— **Slepar.** Meseca junija je po Bohinju bivši Rikljev tajnik na Bledu, Karol Zwayer ponujal razna kmetijska orodja, češ, da je agent neke tovarne. Tako je od strank izvabil 53 gl Slepar, kateri je bil svoj čas obtožen, da je umoril in oropal ljubljanskega agenta Stedryja, a oproščen, je zginil.

— **Talijo za rešitev življenja** v znesku 26.25 gld. je kranjska deželna vlada priznala Ivanu Kržišniku iz Kostanjevice, kateri se je z nevarnostjo za lastno življenje rešil 3. julija Jos. Božiča iz vode.

— **Poročil** se je odvetniški koncipijent v Celju dr. Vladimir Ravnihar z gospo Antonijo Sterle iz Zagorja.

— **Slovesna otvoritev cistercijanskega samostana** v Zatičini bo dne 4. oktobra. Cerkveni govor bo imel ljubljanski knezoškof dr. Jeglič, pontifikalno mašo pa bo opravil cistercijanski opat iz Mehrerava pater Stöckli.

— **Gospodinjska šola c. kr. kmetijske družbe kranjske,** katera je nastanjena v jako primernem poslopiju ljubljanskega Marijanisča, so otvorili sredi meseca oktobra.

— **42855 telegramov v jedni noči.** Dunajski osrednji brzojavni urad je v noči od sobote, ko je bila cesarica umorjena, do nedelje zjutraj odpravil zgoraj imenovano kolosalno število brzojavov.

— **Prostovoljno gasilno društvo** snujejo v Rovtahu nad Logatcem. Pravila so se že predložila dež. vladi v odobrenje.

— **Slovenska mestna šola v Gorici.** Ker se mestna občina goriška ni hotela udati dobljenim ukazom glede slovenske mestne šole je vlada storila sama, kar je bilo treba, je šolo otvorila in v pokritje stroškov sekvestirala jeden del mestnih dohodkov. V šolo se je vpisalo nad 500 otrok.

— **Strah pred številko 13.** V Oseku na Hrvaškem je imel neki fujakar št. 13, a prosil je, naj mu dajo drugo, češ, da se nihče neče voziti z njegovim vozom, ker se vsak ustraši te številke. Ker je svoje trditve s pričami dokazal, so mu ustregli.

— **V pomoč tržaškim žrtvam.** Pod tem naslovom je „Sl. N.“ nasvetoval, naj bi slovenski poslanci storili primerne korake, da bi cesar se poslužil pristoječe mu predprave in ukazal ustaviti sodno preganjanje tistih, kateri so bili povodom zadnjih izgrediv proti Lahom na Primorskem aretovani.

— **V Žireh** je imel dež. poslanec Božič dne 18. septembra volilni shod, na katerem je poročal o delovanju dež. zbora kranjskega. Volilci so mu izrekli zaupanja in sicer so za zaupnico glasovali pristaši obeh narodnih strank.

— **Poskušen samomor.** Te dni je v Ljubljani neki bivši trgovec R. skočil v Ljubljanico z namenom, da se usmrti. Neki prostovoljec in neki delavec sta ga rešila.

— **Nagla sodba in obsedno stanje v Galiciji.** Dne 21. septembra je bila odpravljena v galiških okrajih Lumanova in Novi Sącz razglašena nagla sodba, v veljavi pa so ostale v raznih okrajih — po številu v 33 — razglašene izjemno stanje. Nagla sodba se dejansko ni porabljala, kako pa sicer postopajo politična in policijska oblastva, to je naravnost brez primere. O tem se bo v drž. zboru izvedelo epe reči.

— **Toča** je na Dolenjskem in v Istri naredila zadnje dni silno škodo.

— **Otrok požigalec.** V Zgornji Paki pri Črnomlju je dne 9. t. m. štiriletni deček, ki se je igral z žveplenkami zanesil ogenj, kateri je v kratkem vpepelil štiri hiše in k njim pripadajoča gospodarska poslopja. Črnomeljski gasilci so ogenj lokalizovali. Škoda znaša 7000 gld.

— **Otrok — požigalec** V Studencu pri Mokronogu je štiriletni sin posestnice Jerman, igraje se z žveplenkami, užgal domači skedenj, kateri je pogorel.

— **Požar.** V Kostanjevici je dne 22. septembra uničil požar dvanajst poslopij. Ljudje so bili vsi na polju, zato jim je zgorelo tudi mnogo pridelkov.

— **Požar.** V Mirni Peči je dne 19. t. m. gorelo pri posestniku Jakobu Parklju. Ogenj je uničil hišo in vse gospodarsko poslopje. Rešiti ni bilo mogoče drugega, kakor živino.

— **Mrtvega** so našli 19 t. m. na cesti v Sori posestnika Antona Plešca. Mož je preveč ljubil žganje.

— **Umrli.** V ljubljanskem uršulinskem samostanu je dne 21. t. m. umrla č. g. M. Leopoldina Macher v starosti 84 let. V samostanu je bila od l. 1830 — V Idriji je umrl nagle smrti blagajnik pri rudniškem uradu Romuald Illes. — V Idriji je umrl ondotni rudsrski zdravnik dr. Karol Rauch. — V Kranju je umrl dobro znani gostilničar „pri ribi“ Nande Kumer. V ljubljanski hiralnici je umrla Terezija Hammerl, v visoki starosti 97 let. N. v m. p.!

— **Hise od papirja.** V Sarinovski v Podoliji na Ruskem so te dni postavili hišo, narejeno od papirja. Hiša, katera ima 16 sob in potrebne postranske prostore, je bila izdelana v Novem Yorku ter velja 80 000 rubljev. Tudi pohistvo je vse od papirja. Inženier, kateri je hišo postavil, je izjavil da je hiša od stisnjenega papirja trpežnejša kakor železna hiša ter veliko cenejša, kakor vsaka druga.

— **Pametni Amerikanci.** V nekaterih severoameriških državah se je začelo veliko gibanje na to, da bi se prepovedalo ljudem, ki imajo kake napake, stopiti v zakon. Parlamentu države Pensilvanija je bil predložen načrt zakona, po katerem smejo stopiti v zakon samo taki pari, ki dokažejo, da niso bolni na sifilitičnih boleznih, za epilepiso, jetiko itd. Država Texas je že sklenila tak zakon, po katerem je tudi pijancem in pijankam prepovedan zakonski stan, a slediti mu hoče več drugih držav.

— **Židovsko premoženje.** „Žid Jona Königswarter“ je prišel na Dunaj l. 1852 z 42.000 gld.; njegov sin baron Königswarter pa ima že nad sto milijonov premoženja. Poljski žid „Reitzes“ je prišel okoli l. 1860 iz Galicije na Dunaj. Danes ima nad 200 milijonov. Žid David „Guttman“ je nekdanj krošnjari in prodajal žveplenke, danes ima tudi on svojih 100 milijonov! Tu sem, na svoje patrone se eno malo ozrite, sodrugi, ne pa na male „kapitaliste“ in „farje“!

— **Delavsko statistični urad.** V nedeljo se je vršila pod predsedstvom trgovskega ministra osnovna seja svetovalstva, pridodeljenega delavsko statističnemu uradu. V

seji so bili navzočni zastopniki ministerstev za notranje stvari, poljedelstvo, finance, železnico in trgovino. Minister je povdarjal, da je v tem svetu redoma združil nasprotstva, ker le tako, ako se razgovore mej sabo odkrito, lojalno, stvarno in resno, morajo se polagoma zgubiti nezaupnost in stranski nazori. Na to so se zahvaliti ministru za ustanovitev tega sveta: v imenu industrijalcev član dunajske trgovinske zbornice Adler, v imenu delavcev Huber in v imenu znanstva profesor Philippovich.

— **Medved v letovišču.** Navadno hoče se gospoda, ki hodi po zimi na lov na medvede, po leti zabavati v tihi gorski prirodi, toda, kakor javljajo iz letovišča Viragvölgy, odločili so se sedaj tudi medvedje, da se malo pozabavajo v letovišču. Pred nekaj dnevi je namreč dobila tamošnja gospoda povsem novega gosta. Od nekod se je priklatil medved, ki je prouzročil veliko strahu gostom in vsej okolici. Iz nečega hleva je ukradel dve najlepši kravi, kateri je raztrgal tekom svojega bivanja v letovišču ter se z njima pogostil.

— **Razstava južnoštajerskih sadjarjev v Celji.** Razstava sadja, katero je priredila „Kmetijska zadruga“ v v Žaleu dne 18., 19 in 20. septembra t. l. v Celji se je nepričakovano dobro obnesla. To je nam tembolj povdarjati, ker je bil čas za prireditve razstave jako kratek, tako kratek namreč, da se niti ni povsod prav vedelo, se-li razstava priredi ali ne. Tudi agitacije za razstavo skoraj ni bilo nobene. Da se je pa vkljub temu to podjetje tako posrečilo, to nam je pa gotovo vesel dokaz, da so se naši sadjari dovolj prebudili in da so se začeli za umno sadjarstvo prav močno zanimati. Oglasilo se je okoli 120 razstavljalcev iz vseh spodnještajerskih okrajev, kateri so v petih velikih sobah „Nar. doma“ svoje sadne pridelke na ogled izpostavili. Ti pridelki so pa bili res tako lepi in krasni, da so obiskovalce razstave kar očarali in marsikateri je dejal, da bi ne bil nikdar mislil, da zori pri nas tako žlahtno in izborna lepo sadje.

Obiskovalcev pa je bilo zlasti prvi dan toliko, da so bili vsi prostori prenapoljeni. Pa tudi drugi in tretji dan je bila udeležba nepričakovano velika. Vsak pa se je kar zavzel ko je zagledal prekrasno sadje, katero se je tukaj izpostavilo. Pri tej razstavi se je pa tudi vsak lahko prepričal, kako ngodna je naša zemlja in naše obnebe umnemu sadjarstvu in kako neizmerni so zakladi, ki so v tej stroki kmetijstva založeni. Zato pa tudi prav goreče in odkritosrčno želimo, da bi naše ljudstvo po tej tako lepi in krasni razstavi za umno sadjarstvo še bolj vzpodbudilo in ogrelo. in da bi znanprej še s tem večjo vstrajnostjo in gorečnostjo vzdigovalo predragocene zaklade, katere je stvarnik v našo zemljo založil.

— **Anarhističen atentat** V Bruselju se je te dni neki anarhist vtihotapil v hišo večkratnega milijonarja Benjamina Crombez-a in nanj ustrelil iz revolverja. Na srečo ga ni zadel Stari mož se je tako prestrašil napada, da je napadalec utegnil zbežati.

— **Anarhist Lucheni.** V Genevi se hitro nadaljuje preiskava proti Lucheniju. Mnenje, da je bil atentat na cesarico delo mednarodnega anarhizma, se ni potrdilo. Lucheni je pripadal — to potrjuje on sam — malemu anarhističnemu klubu, kateri je zapisal na svojo zastavo propagando čina. Pogosto so imeli svoje seje. Tudi Lucheni je pri teh sejah često poprijel za besedo in ko se je nekoč sprl s svojimi tovariši, je dejal, da izvede junaško delo in umori katerosibodi visoko stoječo osebo. Princ Henrik d' Orléaus se je s svojim odhodom iz Geneve umaknil morilnemu orožju Luchenijevemu in vsled tega je princu namenjena strašna usoda zadela cesarico Elizabeto. Lucheni taji, da ima sokrivcev in jemlje vso krivdo nase. Tako pripoveduje tudi, da je on sam napravil leseni ročaj na pilo, s katero je cesarico zabodel, dasi je dokazano, da ga je napravil eden njegovih tovarišev, ki je že